

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 42 0 K 062298 24 Kž
Zenica, 11.09.2024. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Kantonalni sud u Zenici, u vijeću sastavljenom od sudija Nermin Tešnjak kao predsjednika vijeća, te Amela Bajramović-Softić i Enes Maličbegović kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Amare Đukić, u krivičnom predmetu protiv optuženog Mahmutagić Mirsada zvani "Batan", zbog produženog krivično djela nesavjestan rad u službi iz člana 387. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ F BiH, sve u vezi sa članom 55. KZ F BiH, povodom žalbi Kantonalnog tužitelja iz Zenice i oštećenog M. E., izjavljene protiv presude Općinskog suda u Zavidovićima broj: 42 0 K 062298 23 K od 03.04.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 11.09.2024. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Žalba kantonalnog tužitelja se odbija kao neosnovana, te se potvrđuje presuda Općinskog suda u Zavidovićima broj: 42 0 K 062298 23 K od 03.04.2024. godine.

Žalba oštećenog M. E.a podnijeta protiv presude Općinskog suda u Zavidovićima broj: 42 0 K 062298 23 K od 03.04.2024. godine, se odbacuje kao nedopuštena.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Općinskog suda u Zavidovićima broj: 42 0 K 062298 23 K od 03.04.2024. godine optuženi Mahmutagić Mirsad je na osnovu odredbe člana 299. tačka c) ZKP FBiH oslobođen od optužbe, da je počinio produženo krivično djelo nesavjestan rad u službi iz člana 387. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ F BiH, sve u vezi sa članom 55. KZ F BiH. Istom presudom su oštećeni M. E., D. A., T. T. H., A. B., T. Z., M. N., A. Š. P., radi ostvarivanja imovinskopravnog zahtjeva upućeni na parnični postupak, te je odlučeno da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava suda.

Protiv prvostepene presude žalbu je izjavio kantonalni tužitelj i presudu pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka (član 311. tačka a) i član 312. stav 1. tačka k) ZKP-a FBiH) i zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja (član 311. tačka c) i član 314. stav 1. ZKP-a FBiH), s prijedlogom da drugostepeni sud žalbu uvaži, ukine presudu i odredi održavanje novog pretresa pred prvostepenim sudom, uz upute kako postupiti na novom pretresu.

Žalbu je podnio i oštećeni M. E. i presudu pobija zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka.

Odgovor na žalbe kantonalnog tužitelja i oštećenog M. E.a izjavio je branitelj optuženog, advokat Ljubović Bakir iz Zenice i predlaže da se žalba kantonalnog tužitelja odbije kao neosnovana, te da se žalba oštećenog odbaci kao nedopuštena.

Sjednica vijeća drugostepenog suda održana je u smislu odredbe člana 319. ZKP FBiH, u odsustvu uredno obaviještenog kantonalnog tužitelja, a u prisustvu optuženog i njegovog branitelja Ljubović Bakira advokata iz Zenice, koji je izjavio da ostaje kod odgovora na žalbu, te istakao da optuženi nije prekršio odredbe Izbornog zakona, zbog čega ne može biti odgovoran.

Pobijana presuda ispitana je u granicama žalbenih navoda kantonalnog tužitelja, te u smislu člana 321. ZKP FBiH, po službenoj dužnosti, da li je na štetu optuženog povrijeđen Krivični zakon, te je odlučeno kao u izreci iz sljedećih razloga:

Pobijajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, kantonalni tužitelj smatra da je ono što pobijanu presudu čini nerazumljivom i kontradiktornom, jeste činjenica da je pogrešno utvrđeno činjenično stanje, odnosno da je sud u obrazloženju presude tumačio utvrđeno činjenično stanje na način koji je nerazumljiv i koji ide u prilog oslobađajuće presude što je čini protivrječnom samoj sebi, odnosno razlozima na osnovu kojih je donesena. Kao razloge za navedeno, kantonalni tužitelj ističe da sud u obrazloženju presude navodi samo dijelove izjava svjedoka E. M., E. H., Z. S., F. H. i A. B., koji idu u prilog oslobađajućoj presudi ne razmatrajući izjave kao cjeline, te da iste iskaze pogrešno interpretira, odnosno iz istih izvodi pogrešne zaključke glede odlučnih činjenica. Navedeno se odnosi na okolnosti obveznosti primjene Odluke CIK-a iz maja 2016. godine, te upoznavanja općinskih službi, općinskog vijeća sa presudama parničnog suda, te okolnosti da li je Odluka Općinskog vijeća o isplatama OIK-u donesena mimo propisa. U žalbi se dalje ističe da sama činjenica da je optuženi kao načelnik općine Maglaj upozoravan od strane predsjednika i članova OIK-a da treba primjenjivati po njih povoljniju varijantu plaćanja, govori u prilog tome da je načelnik morao (na osnovu usmenih i pismenih upozorenja u općinski budžet planirati povećanje sredstava vezano za ove isplate, a što isti nije učinio).

Žalitelj smatra da optuženi i pored toga što je zatekao finansijsku dubiozu, stvorenu na navedeni način i sam postupa isto, ne obazire se na upozorenja i zahtjeve iz OIK-a, ne priznaje ni pravomoćne presude, po kojima je dužan isplaćivati povoljniji iznos na ime rada u OIK-u i pri tom je i te kako svjestan da takvim svojim ponašanjem stvara još veću dubiozu, odnosno još veća zaduženja (sa kamatama) za općinu čiji je on načelnik. U navedenom se, prema mišljenju žalitelja, ogleda svjesno i umišljajno postupanje optuženog, jer činjenica da je naknadno ipak predložio da se u budžetu Općine predvide sredstva za povoljniju isplatu članova OIK-a govori u prilog da nije tačna njegova izjava o “nestabilnosti budžeta”.

Nadalje u žalbi se ističe da sud zanemaruje činjenicu da visinu naknade utvrđuje CIK svojim propisima, te da su, donesene sudske presude i da je optuženi samim ne postupanjem po pravomoćnim presudama, činio krivično djelo.

Također, u žalbi se ističe da je neodrživo obrazloženju presude glede stanja svijesti optuženog, jer žalitelj smatra da je iz svega navedenog očito, da je optuženi očigledno nesavjesno postupao, a što se prvenstveno ogleda u upornosti optuženog, koji i pored pismenih i usmenih upozorenja odbija ispravno postupiti, te da je neodrživo obrazloženje

prvostepenog suda o nepostojanju namjere odnosno umišljajnog postupanja optuženog, ako se zna, da teži oblik krivičnog djela nesavjestan rad u službi (st.2) postoji kada je uslijed djela iz st. 1. došlo do teže povrede prava drugog ili je nastupila imovinska šteta koja prelazi iznos od 10.000 KM., odnosno da je u odnosu na ovu posljedicu dovoljan nehat. Iz svega navedenog žalitelj smatra da je sud pogrešno utvrdio činjenično stanje jer nije ispravno cijenio, kako izjave svjedoka, tako i izvedene materijalne dokaze.

Žalba nije osnovana.

Suprotno od naprijed navedenih žalbenih prigovora nalazimo da je prvostepeni sud pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje, na isto pravilno primjenio materijalno pravo, te da prilikom donošenja pobijane presude nije načinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka.

Naime, uvidom u obrazloženje pobijane presude, proizilazi da je prvostepeni sud brižljivo i savjesno cijenio sadržaj svih izvedenih dokaza u smislu odredbe člana 296. stav 2. ZKP FBiH, te je svim dokazima poklonio dužnu pažnju, te određeno i cjelovito naveo razloge zbog čega je određene dokaze prihvatio i u kom dijelu. Razlozi o odlučnim činjenicama, koje su po nalaženju ovog suda pravilno utvrđene u konkretnoj krivičnoj stvari, prvostepeni sud je na detaljan način istakao u obrazloženju presude, dajući ocjenu svih izvedenih dokaza, te ti razlozi nisu u međusobnoj suprotnosti, niti sadrže bilo kakve kontradiktornosti koje bi dovele u pitanje razumljivost, određenost i pravilnost zaključaka prvostepenog suda.

Iz obrazloženja pobijane presude proističe da je sud iz iskaza svjedoka utvrdio da je isplata članovima izborne komisije Općine Maglaj, bila u skladu sa Izbornim zakonom, te da je naknada za period 01.01.2017.g do 31.03.2022.godine članovima i predsjedniku OIK-u u Maglaju iznosila 70 KM za neizborni period, odnosno 210 KM za izborni period, odnosno da isplata članovima izborne komisije Općine Maglaj nije vršena u skladu sa Odlukom CIK, te da su E. M. i B. A. podnijeli tužbe parničnom sudu, da su donesene pravomoćne odluke, što za sud i stranke u postupku nije niti bilo sporno. Nadalje, iz iskaza svjedoka H. E. i Z. S. prvostepeni sud je utvrdio da se odluke donose po tačno utvrđenoj proceduri, te da postoji zakonodavna komisija koja pregleda sav materijal prije sjednice. Iz iskaza svjedoka N. B., H. E., Z. S. i T. T. H., prvostepeni sud je utvrdio da je takav način rada bila uobičajena svakodnevna praksa i postupanje u Općini Maglaj. Naime, iz stanja spisa proističe, da je prvostepeni sud iz iskaza saslušanih svjedoka u toku dokaznog postupka, pravilno utvrdio gore navedene činjenice, a da pri tom nisu pogrešno interpretirani njihovi iskazi, niti su iz istih iskaza izvedeni pogrešni zaključci. Zbog navedenog žalbeni navodi, glede drugačijeg činjeničnog stanja od onog kojeg je na temelju iskaza saslušanih svjedoka utvrdio prvostepeni sud, nemaju uporište u izvedenim dokazima, te se tiču neslaganja žalitelja sa zaključcima i ocjenom dokaza od strane prvostepenog suda.

Nadalje, iz obrazloženja pobijane presude proističe da je sud oslobađajuću odluku za optuženog donio na temelju odredbe člana 299. tačka c) ZKP F BiH, a kao razloge za istu naveo da u toku postupka nije dokazano da je optuženi postupao suprotno blanketnim propisima navedenim u optužnici, među kojima su i odredbe Izbornog zakona BiH, i to odredbama člana 1.2a stav 3. tog zakona. Ista odredba glasi: „(3) U budžetu općina i grada osiguravaju se sredstva za vršenje ovlaštenja općinskih izbornih komisija iz člana 2.13. i sredstva za naknade iz člana 2.12. stav (9) i člana 2.19 stav (16) tog Zakona. Za prvostepeni sud bilo je nesporno da se u budžetu Općine Maglaj osiguravaju sredstva za naknade iz člana 2.12. stav (9) Izbornog zakona i to Odlukom o visini naknade za rad članovima izborne komisije. Ono što je bilo sporno, jeste visina te naknade članovima izborne komisije. S

obzirom na istaknuto, pravilno zaključuje prvostepeni sud kada u obrazloženju svoje presude navodi da kantonalno tužiteljstvo nije u izreci optužnice citiralo šta je to propisano Izbornim zakonom u pogledu visine te naknade, kojeg se po mišljenju tužilaštva, nije pridržavao optuženi. Ovo iz razloga što Izborni zakon odredbom člana 2.12. stav (9) određuje spornu naknadu i to na sljedeći način: „Članovi izbornih komisija osnovne izborne jedinice imaju pravo na stalnu mjesečnu naknadu za svoj rad. Visinu naknade utvrđuje Centralna izborna komisija BiH svojim propisom, tako da se u izbornom periodu ona isplaćuje najviše u visini isplaćenog paušala odbornika, odnosno vijećnika u toj osnovnoj izornoj jedinici, a izvan izbornog perioda 30% od tog iznosa.“

U toku postupka nije bilo sporno, da je visina vijećničkog paušala u periodu koji je obuhvaćen optužnicom, u Općinskom vijeću Maglaj, iznosila 200,00 KM mjesečno, a iz spornih odluka OV Maglaj proističe da su članovi izborne komisije imali pravo na naknadu u visini od 70,00 KM mjesečno, a u izbornom periodu iznos od po 200,00 KM.

Dakle, sve navedeno upućuje na pravilan zaključak prvostepenog suda da je visina naknade članovima izborne komisije isplaćivana u skladu sa Izbornim zakonom kojeg je prema navodima iz optužnice prekršio optuženi.

Nadalje, sve navedeno također upućuje i na pravilan zaključak prvostepenog suda da optužba nije dokazala da je optuženi postupao suprotno članu 42. stav 3. Statuta Općine Maglaj kojim je propisano: „Načelnik odgovara za ustavnost i zakonitost akata koje donosi, odnosno predlaže Vijeću“.

Navedeno iz razloga što su odluke o visini naknade za rad članova izborne komisije OV Maglaj, u spornom periodu bile usklađene sa članom 2.12. stav (9) Izbornog zakona, odnosno da je optuženi postupao u skladu sa Izbornim zakonom.

Iz zakonskog opisa bića djela proizilazi da je neophodno da se radi o očigledno nesavjesnom postupanju u vršenju dužnosti. Time se ovo krivično djelo razgraničava od običnog zanemarivanja službene dužnosti, u kojem slučaju postoji disciplinska odgovornost. Analizom utvrđenog činjeničnog stanja od strane prvostepenog suda, nalazimo da optužba ne iznosi prihvatljivu argumentaciju niti prihvatljive dokaze, zašto je optuženi morao primijeniti Odluku o visini naknade za rad članovima Izborne komisije osnovne izborne jedinice u BiH, (Prečišćen tekst- Sl. glasnik BiH broj: 32/16), kojom je propisana veća naknada od one koja je određena Izbornim zakonom, odnosno zašto je optuženi morao primijeniti odluku odnosno podzakonski akt, umjesto zakona, kada su isti u suprotnosti glede visine predmetne naknade. U toku dokaznog postupka tužiteljstvo je izvelo materijalne dokaze, uvidom u pravomoćne presude parničnog suda, u kojima su oštećenim dosuđivane razlike u visini predmetnih naknada. Međutim, kako to pravilno zaključuje prvostepeni sud, građanska odgovornost je šira odgovornost, te je opće poznato da zaposlenici podnesu tužbe radi isplate određenih razlika u visini naknada koje im pripadaju prema aktima koji su za njih povoljniji. Stoga, u takvim slučajevima ne može se po automatizmu govoriti o postojanju krivične odgovornosti rukovodilaca, već je potrebno dokazati postojanje bitnih elemenata krivičnog djela, što u ovom konkretnom slučaju svakako nije učinjeno. Naime, za osuđujuću presudu nije dovoljno samo imati tvrdnju da je optuženi morao primijeniti određeni propis u konkretnom slučaju, (suština optužbe jeste neprimjenjivanje Odluke o visini naknade za rad članovima Izborne komisije osnovne izborne jedinice u BiH, (Prečišćen tekst- Sl. glasnik BiH broj: 32/16), odnosno isplata članovima OIK-a manjih iznosa naknada od onih koje propisuje navedena odluka), nego je za osuđujuću presudu potrebno izvesti i dokaze kojima se takva tvrdnja

potkrijepljuje. Kada se ima u vidu da je optuženi postupao u skladu sa Izbornim zakonom, kao i kada se uzme u obzir činjenica da je aktom CIK-a broj: 06-1-07-1-481-2/19 od 10.06.2019.g., te aktom CIK-a broj: 06-1-07-1-615-2/21 od 18.03.2021.g. dato tumačenje CIK-a u vezi sa primjenom stava (3) Odluke o visini naknade za rad izborne komisije osnovne izborne jedinice u BiH, prema kojem ista ima karakter preporuke općinskom organu prilikom donošenja akta o visini naknade članovima izborne komisije osnovne izborne jedinice, odnosno da se odredba člana 1. stav (3) navedene odluke primjenjuje u slučaju kada je u budžetu općine, grada moguće planirati povećanje sredstava na ime naknade za rad članovima izborne komisije, o čemu odluku donosi načelnik općine/gradonačelnik, na prijedlog nadležne službe, nalazimo da u konkretnom slučaju optužba nije dokazala očigledno nesavjesno postupanje u vršenju dužnosti od strane optuženog kao bitno obilježje predmetnog krivičnog djela.

Žalbom optužbe se posebno ukazuje i na subjektivni element bića predmetnog krivičnog djela, pri čemu se ističe da je u odnosu na teži oblik djela iz stava 2., koji se optuženom stavlja na teret u odnosu na posljedicu dovoljan nehat. Nalazimo važnim ukazati da je subjektivna strana bića predmetnog krivičnog djela složena jer je čini umišljaj i nehat. Naime, službeno lice koje nesavjesno postupa treba da je svjesno svoje velike nesavjesnosti, da krši zakon ili drugi propis odnosno opći akt ili da propušta dužnost nadzora u vršenju službe, pa to hoće ili se saglašava sa takvim svojim postupanjem (direktni i eventualni umišljaj). Uz to u odnosu na težu posljedicu pored umišljaja, može postojati i nehat kako svjesni tako i nesvjesni, jer učinilac treba da je svjestan ili je bio dužan i mogao biti svjestan da zbog takvog njegovog nesavjesnog postupanja može nastupiti teža povreda prava drugog ili imovinska šteta. Imajući u vidu zakonski opis bića ovog krivičnog djela i odredbu člana 387. KZ F BiH, i njegovu dosta specifičnu krivičnopravnu prirodu, te odnose između osnovnih i kvalifikovanih oblika krivičnih djela, nalazimo da se razlika između ova dva oblika djela sastoji jedino u težini povrede prava drugog ili imovinske štete. Stoga i kod jednog i kod drugog oblika ovog djela službeno lice koje nesavjesno postupa treba da je svjesno svoje nesavjesnosti tj. da svojim postupkom krši zakon ili neki drugi propis i to hoće, ili se sa takvim svojim ponašanjem saglašava. Što znači da je neophodno postojanje umišljajne komponente subjektivne strane djela na strani optuženog u odnosu na okolnost da potpisuje odluku koja nije u skladu sa propisima, dok u odnosu na mogućnost nastupanja povrede prava drugog ili imovinske štete može da postoji kako umišljaj tako i nehat. To znači da je subjektivna strana bića ovog krivičnog djela u oba njegova oblika složena (može da je čini kako umišljaj tako i nehat) a kako između njih ne postoji razlika osim u težini posljedice, to znači da je oblik vinsti krivice kod oba oblika isti. Prema tome, kršenje propisa od strane službenog lica je u svakom slučaju umišljajno postupanje, dok je u odnosu na okolnost da uslijed toga može da nastupi povreda prava drugog ili imovinska šteta dovoljan je nehat. To znači da za postojanje težeg oblika djela iz stava 2. nije dovoljan samo nehat.

Zbog svega navedenog, imajući u vidu rezultate provedenog dokaznog postupka, koji ukazuju na činjenicu da je optuženi poduzimajući radnje, koje mu se stavljaju na teret postupao u skladu sa Izbornim zakonom na temelju kojeg je i donesena Odluka o visini naknade za rad članovima Izborne komisije osnovne izborne jedinice u BiH, (Prečišćen tekst- Sl. glasnik BiH broj: 32/16), tužiteljstvo nije dokazalo da je optuženi postupao suprotno blanketnim propisima, odnosno da nije dokazano bitno obilježje krivičnog djela nesavjestan rad u službi, odnosno da je optuženi postupao očigledno nesavjesno, odnosno da je glede radnje izvršenja predmetno krivično djelo počinio sa umišljajem.

Slijedom prednjeg nalazimo da je pravilan zaključak prvostepenog suda da optužba nije van svake razumne sumnje dokazala da su se u radnjama optuženog ostvarila bitna obilježja djela koja se odnose na svjesno kršenje blanketnih propisa koji mu se stavljaju na teret očiglednim nesavjesnim postupanjem, zbog čega nije dokazano da je optuženi počinio produženo krivično djelo nesavjestan rad u službi iz člana 387. stav 2. u vezi sa stavom 1. a sve u vezi sa članom 55. KZ FBiH svjesno kršeći odredbe blanketnih propisa očigledno nesavjesno postupao u vršenju svojih dužnosti i to na način kako je to bliže opisano u izreci presude, zbog čega je prvostepeni sud, a imajući u vidu i princip „in dubio pro reo“ pravilno primijenio odredbu člana 299. tačka c) ZKP-a FBiH.

Imajući u vidu izneseno, ovo vijeće nalazi da predmetna žalba tužiteljstva nije dovela u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane presude, zbog čega je valjalo žalbu kantonalnog tužitelja odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostepenu presudu.

Kako ne stoje razlozi zbog kojih se žalbom kantonalnog tužitelja, pobija prvostepena presuda, to je valjalo izjavljenu žalbu odbiti kao neosnovanu i pobijanu presudu temeljem odredbe člana 328. Zakona o krivičnom postupku FBiH, potvrditi.

Oštećeni M. E. podnio je žalbu, kako se u istoj navodi, zbog bitne povrede odredba krivičnog postupka. Iz sadržine premetne žalbe, da se zaključiti da se ista ne odnosi na pobijanje prvostepene presude zbog odluke o troškovima postupka, te odluke o imovinskopravnom zahtjevu. Naime, u istoj oštećeni M. E. navodi da mu je u toku postupka od strane prvostepenog suda povrijeđeno zakonsko pravo na završno izlaganje, da je njegov iskaz od strane suda pogrešno interpretiran, kao i da su pogrešni navodi prvostepenog suda iz pobijane presude da je o imovinskopravnom zahtjevu već donesena pravomoćna odluka. Naime, iz izreke pobijane presude proističe da je oštećeni M. E. radi ostvarivanja imovinskopravnog zahtjeva upućen na parnični postupak, odnosno da je o zahtjevu navedenog oštećenog odlučeno na navedeni način. Iz predmetne žalbe ne može se zaključiti da se ista pobija iz razloga što je oštećeni upućen na parnicu. Iz sadržine žalbe, kako je to već rečeno ne proističe da se ista odnosi na pobijanje prvostepene presude zbog odluke o troškovima postupka te odluke o imovinskopravnom zahtjevu u smislu odredbe člana 308. stav 4 ZKP-a, zbog čega je ovaj sud povodom navedene žalbe riješio kao u izreci u smislu odredbe člana 327. ZKP-a FBiH

Zapisničar

Amara Đukić

Predsjednik vijeća

Nermin Tešnjak